

Szerkesztői iroda:

Kassa, főutca 64. sz. a.
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatok.

Csak bérmentes leveleket
fogadjunk el.

Semmit sem közlünk, ha
nem tudjuk, kitől jön.

Megjelenik minden vasárnap.

SZINÉSZETI KÖZLÖNY

A vidéki színészet érdekeit képviselő hetilap.

A kassai színügyi választmány hivatalos közlönye.

Felelős szerkesztő: Báthory Románosik Mihály.

Kiadóhivatal:

Kassa, főutca 64. sz. a.
hová az előfizetési díjak
küldendők.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre... 6 frt — kr.

Fél évre... 3 frt — kr.

Negyed évre... 1 frt 50 kr.

Két óra... 1 frt — kr.

Egy óra... — frt 50 kr.

Előfizetések bármely nap-
tól elfogadtnak.

Nyit-tér soronként 15 kr. A
nyit-téri díjak előre fizetendők

Színészet rendezése jöjjön el a te országod!.....

Ezt kérte eddig még minden önérzetes szí-
nész imájában az istentől, úgy a minden évben
tartott közgyűléstől.

Rendezve is van a színészet, de minden év-
ben másképp; mert a mit az egyik, közgyűlés ha-
tároz, azt a másik már elrontja. És miért? mert
még maig sem tudták kitalálni a valódi orvosságot a
színészet sínlődő betegségére. A bajt ugyan
tudjuk, hogy rosszul megy, de azt, hogy miért
megy rosszul azt nem akarja tudni senki, pedig
igen egyszerű. Sokan vagyunk uraim! és a sok
között kevés a hivatott és a hivatottak között is
sok a méltatlan, a kik a szép pályát sokszor be-
moeskolák már, de azért még is köztünk élnek és
szennyeznek még most is.

Csak akarni kell. Az akarat ereje esodákat
képes teremteni. Miért ne, tudná a színészet is
kiirtani a mételet, mely nehéz fekély gyanánt
fekszik rajta. Igen ám, de az amputatio fájt és
talán egészséges test is esik áldozatul, így véle-
kedtünk eddig, s azért csak mindig csillapító sze-
reket, vagy meleg borogatásokat raktunk rá; de
végre most meggyőződünk arról, hogy ilyen
gyógyszer nem használ, mivel a fekély mindin-
kébb terjed.

Igen uraim! terjed, mert terjed az igazga-
tók száma is. Hogy Budapesten ne lézengjenek a
szerződés nélkül maradt tagok, hát adnak egynek
is, másnak is igazgatói engedélyt, hogy vigyék el
őket a pesti színészek nyakáról. De tulajdonképp
miért is mentek Pestre? Sokan rokonaikhoz, töb-
ben barátaikhoz, de legtöbbször azért, hogy ott
majd jobb szerződést kapnak az ügynökség köz-
ben járása által, mint a minőt már kaphattak
volna, de nem fogadták el, mivel azt keveselték.
Elhiszem, hogy azelőtt többet kaptak, mikor még
mindenütt jól ment, igen, de hol megy most jól?
Hol találunk most olyan kisebb városra, hol öröm-
mel fogadják a társulatot? Sehol; mivel annyian
vagyunk, hogy bizony jut mindenhol, ha nem ki-
ránják is.

A vidéki színészet jövőjének előmozdítása és
biztosítására nézve, véleményem szerint első sor-
ban legszükségesebb volna, az igazgatók megkeves-
bitése. 24 igazgató éppen elég. 24 válogatott ta-
gokból álló társulattal, tisztességesen meg lehet
élni Magyar- és Erdélyországban. Ne nézzük azt,
hogy ez által kimaradnak most kezdetben érdemes
tagok is, azok majd kapnak helyet időközben is,
vagy fél év múlva; a mostani rendszer mellett is
tudok én sokat, ki csak azért nem szerződött el
nyáron, mert keveselte a fizetést a mi ajánlva
volt neki, pedig ha számítást csinál maga magá-
val, bizony-bizony arra a jó gondolatra jön, hogy
bár elszereződtem volna.

Az igazgatók megkevesbitésére nézve azt
mondhatja a k. ig. tanács, melyik igazgatót zár-
juk hát ki, hogy csak 24 maradjon? Egyiket
sem, maradjon meg mind jelenleg, de ha egyik
vagy másik meghal, lemond, vagy társulata fel-
oszlik, addig ne adjanak másnak engedélyt, míg
24 társulatra le nem olvad, de még az után is
csak akkor adjanak, ha nincs ki a kellő szám
és csakis olyanok, a ki az igazgatásra, minden
tekintetben képesítve van. A megmaradt 24 szí-
nigazgató lépjen solidaritásba egymással, hogy
mi módon irtják ki a még megmaradt gyomot a
színészettől; legyenek őszinte bizalommal egymás
iránt és egyik a másikkal tudassa, ha olyan ese-
tek merülnek fel mit tudatni kell egymással, hogy
ők is óvakodjanak az olyan egyénektől kik meg-

rontói a színészetnek. — Így azután a salaktól
lassan-lassan megtisztult a színészet és a kik meg-
maradnak, örömmel látott vendégek lesznek bár-
melyik városban, mivel nem megy minduntalan a
közönség nyakára most ez, majd meg az a színész.

Továbbá elkerülhessen szükséges a műked-
velő testületek működésének megállítására. Ez
egy olyan áradat, mely egész hazánkat elborította a
színészet romlására. Csak egy-két példát hozok fel
mely magamon történt. Pápáról a táncvizigalmak
miatt el kellett mennem, mivel egyetlen egy terem
van, ebben pedig csak, 12 vigalom tartott e
farsangon; én már ki is szemeltem magamnak
Veszprémet, biztattak is, hogy ha Bogyo barátom
január hó 1-re be nem megy, megkapom; de éppen
az utolsó napokban kaptam választ a városi ható-
ságtól, hogy Bogyo 16-án ott megkezdte működé-
sét, pedig még mai napig sincs benn s talán be
sem megy. Mit volt mit tenni, hamarjában átrán-
dultam Rév-Komáromba, ott a vendéglőssel meg
is egyeztem, hogy a farsangon átadja a termet;
igen, de a műkedvelők szinpada beenn volt. Én
elmentem egész bizalommal a dalárda elnökéhez,
ki egyszersmind a műkedvelők rendezője is, elő-
adtam neki kérésemet a szinpad átengedése ügyé-
ben; mire ő hidegen azvít válaszolt, hogy bizony
ők nem adhatják, mert minden 2 vagy 3 hétben
egy-egy színelőadást rendeznek. Hat előadásra
csináltak is bérletet, hogy a dalárdának egy ker-
tet vehessenek, ennél fogva sem saját szinpadjukat
át nem adhatják, sem kivitetni nem engedik. Ek-
kor visszamentem a fogadóhoz és elmondtam
neki az ügy állását; ez végtelen dühös lett és
azt mondta: rögtön kidobhatja az egészet, úgy sem
fizetnek érte, csak szíveségből adta át nekik a
termet; én erre azt mondtam, azt ne tegye, mert
akkor inkább ide sem jövök, ha ezeket ellenem
ingerli — megjegyzendő, hogy a város előkelő
közönségéből áll a testület. Elmentem több ház-
hoz, kértem, hogy tartsanak gyűlést ez ügyben,
megígérvén, ha esetleg azon idő alatt míg
én ott működöm játszani akarnak, segítsem
őket mindennel; a szinpadukat úgy is meg kell
nagyobbítani és saját új díszleteimet felrakatni,
ezt is átadom nekik, vagy ha ruhatároból kell
valami, szívesen adok mindent, szóval megakar-
tam nyerni őket részemre; de mind hiába
volt, azt mondták jöjjenek a tavasszal, most
ők akarnak működni. — Innen elmentem
Magyar-Ovárra a termet kivenni, mivel ott kettő
van, oda érve előadom a fogadósnak oda menete-
lem célját, ő vállalt vonitva azt mondta: Hja!
nem adhatja, a műkedvelők kivették tavaszig a
termet, úgy hogy ő senkinek sem adhatja át. —
Így kénytelen voltam hamarjába Kis-Czellbe menni,
hol 12 személyből álló társulat talán megélné, de
nem az enyém.

Ilyen esetek megtörténtek már más igazgató
társammal is. — Azért azt kellene kivinni, hogy
ha a műkedvelők akarnak mulatni és ez által jö-
tékonyozásra pénzt gyűjteni, hát tartsanak hang-
versenyt, táncvizigalmat, tea estélyt, tombolázza-
nak, de ne komédiázzanak, maradjon az a szegény
színészet jövedelme; ezt kérjük mi minden áron a
kormánytól. Ezek után hiszem, hogy egyelőre va-
lahogy leszünk rendezve, ha pedig rendezve le-
szünk, akkor a sok hiányok is lassan-lassan ki
lesznek pótolva, a mik még fenn állhatásunkhoz
szükségesegek.

Arra nézve meg, mit tisztelt Bényei colle-
gám irt, hogy az előleget el kell törölni, tökéletes
igaza van, de azt, szintén az igazgatók közös meg-
egyezéssel törölhetik el; ne adjon egyik se előle-
get, akkor nem lesznek visszaélések vele, mert bi-
zony az előlegezés sok vizslályt okozott, de még
többet a jutalomjátékok.

Végül felszólítom jelenleg működő igazgató
társaimat, hogy a jövő kongresszusra a kik csak
tehetik személyesen jelenjenek meg, de egy vagy
két nappal előbb, hogy magunk közt meg hányjunk
vessük azt, a mit ki kell vinni az összes színészet
jávára. Első legyen előttünk az összes színészet
jövője és nem egyes színészek érdeke; mert még
eddig minden közgyűlésen, ki-ki saját érdekét le-
gyezgette és nem a közös színügy jövője lebegett
szeme előtt. A színingazgatók hivatvák leg-
inkább a színészet jölete felett örködni és azt a
végsősüvedéstől, habár nagy küzdelemmel is megmen-
teni; azért hát csak rajta, föl munkára, addig
míg késő nem lesz, mert a színészetnek élni kell
hazánkban a nemzetért!

Balog Alajos,
színingazgató.

A kassai színügy.

A kassai színház sorsa a napokban elődt.
Nem hirdettek rá pályázatot, mert oly egyén je-
lentkezett, ki már egy éven át működött Kassán
színtársulataival és így alkalma volt megismereni
a helyi közönség igényeit; ebből kifolyólag tudja
magát tájékoztatni is, társulata mikénti szervezésére
nézve. — A szerződés csak egy évre kötött
meg a színügyi választmánnyal és pedig azon
okból, hogyha netalán az illető igazgató, mint
ilyenek működésével nem volnának megelégedve,
vagy szerződésbeli kötelezettségének nem tenne
eleget; ez esetben más igazgató is folyamodhas-
sék a színházért; és viszont, ha az igazgatónak
valami kifogása volna a pártolást illetőleg, vagy
bármilyen más oknál fogva Kassáról egy év múlva
távozni óhajtaná: ne kötelezhesse őt a szerződés
a további maradásra. Ez igen helyes intézkedés.

A helybeli színházi választmány, nemcsak a
kassai, hanem általánvéve a vidéki magyar szí-
nügy emelése végett, nagybőrművi mozgalmat
szándékozik megindítani; nevezetesen: adakozásra
hívja fel a közönséget a színházi-alap növelése céljá-
ból, hogy így hivatásához megfelelően, a Kassán mű-
ködő színtársulatok részére, a segély minden időben
biztosíthatassék. S hogy a helybeli közönség figye-
lemmel kíséresse a színügyi választmány működé-
sét, továbbá, hogy a vidéki színingazgatók és
színészek tájékozva legyenek a kassai színügy mi-
kénti állásáról: ezen szempontból kiindulva, szük-
ségesnek látta a választmány egy oly lap megvá-
lasztását, mely a hivatalos jelentéseket nyilvános-
ságra hozza. Helybeli lapársaink közül, szerény
lapunkat érte a megtisztelő bizalom, a minek annál
inkább örvendünk, mivel váratlanul jött, másrészt
pedig azért, mert első sorban mi közelheltjük a
vidéki színészet tagjaival, a kassai színügyre vo-
natkozó dolgokat. Megtisztelve érezzük magunkat
e kitüntető bizalom által s igyekezni fogunk an-
nak meg is felelni. Szerkesztő.

*

A f. évi január 30-án tartott választ-
mányi ülés, jegyzőkönyvi kivonata.

Jakabfalvy Ferencz kir. tanácsos ur ő nagy-
sága megnyitván az ülést, mindennek előtt a mult
ülés jegyzőkönyve hiteltelítettik. Ez után Kle-
tinszky László választmányi jegyző ur, előterjesztette,
hogy a jan. 23-án tartott választmányi ülésben,
tanácskozás közben azon ohajtás nyilvánítottván,
mely szerint a helybeli színügy érdekében a vá-
lasztmány részére, egy hivatalos lapnak megnye-
rése valóban kívánatos, s a kitűzött célnak me-
gefelelő volna. A választmány ohajtásához képest
fölkérte tehát a Kassán megjelenő „Színészeti
Közöny” című, egy színészet, mint a közönség
közében nagy elterjedésnek örvendő s a vidéki

színészet érdekeit híven képviselő hetilap szerkesztőjét: Báthory Románésik Mihály urat, ki is oda nyilatkozott, hogy miután a „Színészeti Közlöny“ kitűzött csejja a vidéki színészet jólétének előmozdítása s annak szellemi és anyagi felvirágoztatása: ennél fogva kedves kötelességének tartja, hivatásánál fogva hozzájárulni a kassai színügy emeléséhez is, és a választmány által közzétéendő hivatalos jelentéseknek, — melyek az összes vidéki színészetet érdeklik — lapjában legnagyobb készséggel tért enged. — Miért is az előterjesztést tevő jegyző, a helybeli lapok közül a nevezett lapot ajánlja elfogadásra, a választmány hivatalos lapjául, annál is inkább, mert a tehetséges, szorgalmas szerkesztő a pártolást megérdemli.

A választmány ezen indokolt előterjesztésre elhatározta, hogy oly szaklapot, mint a „Színészeti Közlöny“ mely a magyar színészet megkedvelését, felvirágoztatását és előhaladását előmozdítja, hivatásához képest, minden színügyi választmányának, a legmelegebben pártolni erkölcsi kötelessége, s a választmányra nézve is igen előnyös és célszerű az, hogy a nevezett lapból a vidéki színházak dolgai és állásáról biztos tudomást meríthet, s a jelesebb színészek neveivel megismerkedhetik s azok fölött tájékozhatja magát. Ezeket tekintetbe véve, a helyben megjelenő „Színészeti Közlöny“ című lapot, a színügyi választmány, hivatalos lapjául elfogadja. Miről a t. szerkesztő ur a választmány köszönete és elismerésének kijelentése mellett, a választmányi jegyző által levélileg értesítendő.

Ezek után az ülésben személyesen jelen levő Gerőfy Andor, székesfehérvári szinigazgató, az elnök úr által felhivatván, hogy kívánja-e a kassai városi színházat az 1881—82-iki téli szini-évadra kivenni, illetőleg annak igazgatását elvállalni.

Gerőfy Andor hálás köszönetét nyilvánítja, hogy a megiszteltó bizalom benne összpontosult s igéri miszerint a lehető legjobb társulatot szervezend, mely a pártoló közönség méltányos igényeit, minden tekintetben kielégítse s kéri a választmányi kegyes pártfogását vállalata támogatására.

E nyilatkozat folytán, Gerőfy Andor, pályázat nélkül megválasztott Kassa városi szinigazgatónak; a szerződést — néhány új pontokkal kiegészítve, — január 31-ikén írta alá. A megkötött szerződés érvényes 1881. okt. 1-től, 1882. május hó 1-ig.

Le az előleggel!

Bényei ur, közlönyünk f. évi 4-iki számában megjelent cikkének, habár nem is adta a fentebbi czimet mottóul, de a sorok között aláhúzott és neki zsinórmértékül szolgáló elv volt a jellegje.

Erre akarok néhány szóval reflektálni, kitéve magamat azon gyanunak, hogy én is a t. cikkíró által megjelölt Rongyházak és Schuldenmacher csapatjához tartozom. Mindenkinél szabadságában áll azt elhinni rólam.

Mielőtt a dolog érdeméhez szólnék, érdekes volna egy kissé reprodukálni Bényei ur cikk-sorozatát, de annyiba hagyom, mert tudom, hogy mindaz, ki jelen sorokat olvassa, olvasta azokat is s elégnék tartom kijelenteni, hogy az egész ciklus nekem nagy gyönyörűségemre szolgált, mert eszembe juttatta Arany János egy gyönyörű költeményét.

Ez allegoriában egy fiu a szivárványt hídnek nézi s ezen hídon akar feljutni a meunországba. Mert hiába! szép valami is az, a mit mi mennynek, égnek nevezünk. Szép azurkék boltozat, esilagokkal dekorálva — nagyon szép volna ott lakni, természetesen, ha meg is lehetne élni. De hát az a szép kék valami ott a magasban csak aether s ha valaki oda felhatol — elered az orra-vére. Költeszetnek, ábrándnak, nagyon szép, de hol marad a valóság?

Ilyen szép ábrándok Bényei ur cikkei. Nem mondom, hogy nincs bennök realismus, sőt igen sok helyes érv is foglaltatik azokban, melyeket én is készséggel aláírok s ha javaslatait a cikkíró érvényesíteni tudja, üdvözölve kiáltok hozsánnt neki. Sőt ha elvét: le az előleggel! diadalra segíti, ugy diésőitem, mint egy második Kolumbust, ki ugyan nem egy második Amerikát fedezett fel, de a ki a tojást töretlenül tudja a hegyére egyenesen felállítani.

Midőn Bényei ur e kényes kérdés bonczol-gatásához kezdett, hiszem, hogy el volt készülve, az ellenvéleményekre is. Azért tehát ad rem.

A mi körünkben, a mi viszonyaink között az előlegek eltörlése absurdum. 1000—1200 szinész van, de azok közül szerződés változáskor legalább is 90% nem tudna mozogni. Hogy miért, azt is megmondom. Először azért, mert nincs pénze. A többi ok ugy hiszem felesleges.

A külföldön, p. o. Németországban, — a rendezett színészetet s nem az apró keresmai német truppotok értem — igaz, hogy nincs előleg, de viszont Németországban van legalább is, ha nem tévedek, 25 udvari, 250 városi, 40—50 tartományi színház, melyeknél egy tag 4—5 sőt több évre levén szerződötve, tisztességes és biztos fizetést huz; lakását nem havonként, de évszámra bérl, nem költözködik minden 6 hét vagy 6 hó mulva más városba. Ott a színész gyűjthet magának kis tőkét a keserű napokra s nincs szüksége magát előleggel, állomás-változáskor megterhelni. Mi nálunk? nálunk csak egy nemzeti színház van, a hová bizony nem juthatunk be valamenyien, bár mennyire törekszünk is. Mi minduntalan költözködünk, a mellett esekély a fizetésünk — és még az sem biztos. Ne vegye tehát rossz néven Bényei ur, ha mi rászorulunk az előlegre, a mely utóvégre még most is egyetlen garantiank arra nézve, hogy legalább az első fél havi fizetésünk biztosítva van.

Mert az a nagy mondás, hogy minden fixista igazgató kötelezve van tagjait pontosan fizetni s a gageért egész vagyonával jót állnia

kell, az csak írott malaszt. Mert jövedelmetlenség esetében miől fizet az, a kinek semmije sincs, néhány ócska kard és kopott paláston kívül? És az igazgatóknak minden októberi és virágvasár-napi vérizzadása is csak chimaera.

Erre nézve engedje meg Bényei ur, hogy a mint ön szolgált nekünk jó tanácsosál gagenk miképeni beosztására nézve, én is adhasak önknek az előlegek kiosztására nézve. Egy igazgató-nak csak egyszer kell előleget adnia és pedig akkor, midőn igazgató lesz, mert annyi készpénzének törvényeink értelmében kell lennie, hogy társulatának legalább is fél hónapi fizetését fedezze. És az a pénz a mit kioszt, nincs az ablakon kidobva, hisz minden tagtól vissza kapja részletenként. S ha e részleteket az élelmes direktor pontosan félre rakja, a jövő szerződési időnykor nincs kitéve annak, hogy véreből néhány unciát elveszitsen. Az előleg tehát a direktorokra nézve nem lehet valami nyomasztó teher, s ha az volna is egyikre-másikra, könnyen gégíthet magán, mert egyszerűen nem szerez magának álmatlan éjszakát, hanem abba hagyja az igazgatást és lesz belőle színész, ki leendő direktorától, siet felvenni félhavi előleget. Állandosítsuk magunkat, szer-zünk polgári állást, a fizetések legyenek biztosak, — nem ugy mint most, akkor nem lesz szükségünk előlegre, de ma még . . . bizony csak maradjunk a réginnél. — Az utiköltségekről jövőre.

Egy előlegezett.

Fővárosi hírek.

Tóth Kálmán, a koszorus költő, és szinmű-író febr. 3-án délelőtt 10 órakor elhunyt. Már két év óta szenvedett agyszélhűdéshen, az utóbbi három hét alatt pedig már csak, egy élettelen rom volt. A magyar irodalom nagy veszteséget szenvedett, s egy nemzet gyászolja halálát. A vidéki színészetnek is sok cassadarabot adott. Dobó Katicza, Nők az alkotmányban stb. ma is telt házakat csinálnak. — Legyen könnyű a föld pora, a kisznevedett költő hamvai felett; áldás emlékére!

A népszínház legújabb népszinmű ujdonsága G a bányi Arpad „Sehonnai“ című népszinműve teljesen megbukott. A fővárosi lapok azt írják, hogy hasonló silányság még nem fordult meg a népszínház deszkáin.

Prielle Kornélia asszony az idén éri meg szini pályájának 40-ik évét. A művésznőnek ez alkalomból számos kitüntetést terveznek nemesak Budapesten, de a vidéken is.

A budapesti népszínházhoz keresnek f. évi okt. 1-től kezdve több kardalnoköt és kardalnoköt. A jelentkezők tudassák, mikor kezdtek a színészpályát, hol működtek eddig, minő hangot énekelnek és mily magánszerepeket játszottak már. Arzkepek beküldése szükséges.

TÁRCZA.

Emlékeim és élményeim.

Írta: Miklósy Gyula.

(Folytatás.)

A közönség lelkes ovációi közt befejeztük J . . . n az előadásokat és mentem S . . . re. Egy derek takácsmester embernél fogadtam szállást, ki még 15 év mulva is, midőn S . . . re visszakerültem, örömmel és lelkesülten fogadott. De bezegg a közönségben nem volt lelkesültség. Előadásainkat nem látogatták és már-már ismétlődött a p . . . i desperált helyzet midőn Mátray Laura jött el vendégzerepekre és a közönség hat előadásban megtöltötte a színházat. Ott játsztam „Czigány“ban a czimszerepet exabruptó; mert reggel midőn próbálni kellett volna, a vén cigány, egy L . . . nevű színész 72 firtommal, megszókött. Nem mint curiosumot emlitem fel e szökést, mert az ilyen, abban az időben nagyon gyakori volt — és fájdalom még most is, az urnak 1881-ik évében, a színészet rendezés korszakában, még most sem ritka. De talán elérkezik nem sokára az idő, midőn a magyar színészet csupán jellemes, önérzetes és becsületes egyénekből fog állani és akkor a színészet — igazán rendezve lesz!

Mátray Laura bevégezve vendégzereplését távozott körünkől de megígérte hogy Z . . . E . . . re ismét eljön. Be is váltotta szavát. Alig játsztunk Z . . . E . . . en hatot, már ismét vendégzereplést és minden egyes fellepte valóságos diadal volt nem csak a művészetre de a pénztárra

is. Hát még midőn gróf Festetics György főispáni instellatióját tartotta! előadtuk tiszteletere Bánkbánt, Mátray Laura közreműködésével; meghittuk a főispánt az előadásra, el is jött egész kíséretével. A színterem zsufolásig megtelt diszes közönséggel és a főispán ur jegyért, kétszáz forintot adott. Eljen soká az ilyen főúr, a ki ily lekésen pártfogolja a színészetet! De még szebb emlékeim vannak e szinidényről. Két órányira Z . . . E . . . től Szt.-Lászlón mulatott akkor a haza bőlese, Deák Ferencz és halhatatlan költőnk, Vörösmarty fia Béla; mindketten aláírták a bérletivet és egyszer, „Falusiak“ előadására vagy három kocsi-val be is jöttek a színházba. Ezt megháialandó, egy szünnap estéjén, társulatom férfitagjaival kirándultam Szt.-Lászlóra az öreg urnak quartettet adandó. Megérkez-tünk kilencz órakor, szép csendben felálltunk az Osterhuber ház előtt és rázengtük az éneket. Már a másik dálnál ott állt az öreg ur a fal mellett, egy hét galléru köpenybe burkolva. Meghallgatta a harmadik nótát is, aztán meginvitált, lépünk be egy kis hideg vacsorára. A vacsora jó volt, éhesek is voltunk, de soha még jó vacsora, éhes színészek előtt ugy csúfot nem vallott, mint előttünk a jó halkocsonya, sodar, sítémény s. a. t. Egyikünk sem birt enni; — áhitattal hallgattuk a böles jóhumorú és tréfás anecdotáit és mindenikünk arczán meglátszott hogy e vacsorát, melyből alig ettünk, nem adnánk oda a világ, minden vacsorá-jáért. Hát még midőn bucsztunk, midőn szép erkölcsi oktatást adott, midőn buzdított a kitar-tásra nehéz pályánkon, midőn mindannyunkkal kezét szorított; egy-egy fővel lettünk nagyobbak. Boldogok valánk, ugy annyira, hogy a kocsiunk a ki azon éjjel döcögöttetett bennünket Z . . . E . . . re, bizonyosan azt hitte, hogy mind leittuk magunkat az öreg urnál, olyan jó kedvünk volt. Még ezen kívül kétszer volt szerencsém az öreg

urral beszélni; N.-Kanizsán a „zöldfa“ vendéglőben és Budapesten a városligetben, midőn árenámot építettem. Sok szerencsét kívánt a vállalathoz, de fájdalom! nem teljesült be! —

Azt a bolondot tettem hogy Mátray Laura vendégzereplése után még hat előadást hirdettem, de le nem játsztam belőle egyet sem, mert nem volt kinek. Hiába jelenttettem ki hogy a földszint és karzat közönséget ingyen bocsátom a színházba, nem jöttek. Siettem tehát el innen. K . . . re vittem a társulatot. Már sokan mondták azt előttem, én is csak bizonyíthatom annak igazságot, hogy a vidéki színészetnek harmincz-három féle bajjal és vizontagsággal kell küzdeni; ezek közt van a rossz idő és a sár. Ez a két csapás esőkkentette meg a jövedelmeinket K . . . en; pedig jó kis város, lelkes hazafiak/közön-séggel; sokszor ökrös szekereken is eljöttek a színházba, de hiába, az elemek ellen nem lehet harczolni. Megbuktunk. Ehez járult még az is, hogy a környékben nem volt állomás, nagy utat tenni meg képtelen valék; ebbeli zavaromból kisegítendő adta egy ügyvéd azt a tanácsot: menjünk el N . . . K . . . ra, a hel még soha sem volt magyar szintársulat. Tanácsát megfogadva, elmentem oda megnézni a várost. — N . . . K . . . csinos kis város a határszélen, ódon épületei közt különösen feltűnik a templom, Baththyányi Adám eredeti arczképével; a hegytetőn van egy vár, mely most a Baththyányi család tulajdona. Egész hazánkban, sehol sem találtam régi várat olyan jó karban mint ezt. Van benne egy terem képekkel a 12 dik századból, berendezése pedig Mátyás király idejéből való. Azt beszélték, hogy a Rozgonyiak és Kanizsaiak itt e teremben esküdtek volna össze Mátyás király ellen. — Megjártam az egész várat; a pinezében a falhoz lánczolja egész emberi esontrázát és több régi fegyvert matogat

Vidéki hírek.

— **Fölkérjük** azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése január végéig lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, mert fölösleges példányokat nem nyomathatunk, s így a később érkezőket teljes számu példányokról nem biztosíthatjuk. Előfizetési ár egy évnegyedre 1 frt 50 kr., két óra 1 frt.

— **Az eperjesi „Széchenyi kör“** által hirdett ezer frankos drámai pályázatra a kitűzött határidőig, a következő pályaművek érkeztek be: 1. A férjkeresők, színmű 4 felvonásban. 2. A névtelen, dráma 5 felv. 3. A mű, szerző kívánata folytán csak a jellege ezen kezdő szavával: „Träume“ jelezte. 4. Ismeretlen szomszédság, vígj. 3 felv. 5. Cselre-cselte, vígj. 3 felv. 6. A kötelezvény, színmű 3 felv. 7. A becsületes magyar zsidó, színmű 3 felv. 8. Az ikrek, színmű 4 felv. 9. Privát Pech, vígj. 3 felv. 10. Egy alispán fia vígj. 3 felv. 11. A szerenese vadászok, színmű 5 felv. 12. Tudósok Libaréten, színmű 3 felv. 13. A vármegyénél színmű 3 felv. 14. Az örökbe fogadott színmű 4 felv. 15. Az ispión énekes népszínmű 4 felv. 16. Tulzás, színmű 4 felv. 17. A bányatiszt, dráma 3 felv. 18. Az apáca, színmű 4 felv. 19. A boldogító, vígj. 4 felv. 20. Az örökség, színmű 4 felv. 21. 51 centimeter, vígj. 3 felv. 22. Pap és színész, énekes vígj. 3 felv. 23. Ki-kinek a magáé, vígj. 3 felv. 24. Fényes Margit, színmű 4 felv. 25. Sarah, színmű 4 felvonásban.

— **Vendégszerelések.** Az aradi színházban közelebb Helvey Laura, Prielle Kornélia, Blaháné és Molnár György fognak időközönként vendégszerpelni. — **Benedek Gyula**, a kassai színház tagja, a múlt héten kétszer lépett fel Debreczenben. A közönség első fölléptén több ízben, rokonszenves tapsokkal tüntette ki. — **Erczy Ferencz**, a vidék egyik legjelesebb tenoristája, meghívás folytán, e hó közepén Kolozsvárt fog föllépni szerződötési czélból „Fatinieza“ Golez Julián szerepében. — Ugyanott febr. 6-án Szabó Anti szinigazgató, 12-én pedig Kazaliczky Antal vidéki színész fognak vendégszerpelni.

— **Jeszenszky** ballettársulatát nem nagy dícsőség kíséri vidéki körútjában. Először Kecskeméten mutatta be magát a társulat, de vajmi kevés szerencsével. Első vendégfölléptén még meglehetősen számu közönség volt jelen, de bizony második fölléptekor az a sajátóság eset történt meg, hogy többen voltak a színpadon, mint a színházban. De ez a csekély számu közönség is, mint a „Kecskemét“ írja a legnagyobb elégedetlenséggel, mondhatni megbotránkózással távozott. Nem is esoda, írja a nevezett lap, mert az a szemcszedett „trupp“, amely Jeszenszky és a két prima ballerina kivételével, akik mégis csak „numerálnak“ valamit, — az aranjuzei szép napokban alighanem az „Orpheum.“ a „Beleznay kert“, a „Kék macska“ stb. erköles-telen deszkáit verdeste, egyáltalán nem fürge lábai-

val s kimustrálva, most a boldog vidéknek mutogatja jól felfogott szerepében, amivel egyedül rendelkezik: vastag lábikráit, esakis megbotránkózást kelthetett. — A társulat Szegedet is meglátogatta, de bizony itt is a kecskemétihez hasonló sikert aratott. A szegedi lapok szegényes ballettársulatnak, neveztek el, mivel productiói, a közepszerűség színvonalán alul állanak. — Szolgálgának a fentebbi sorok a szinigazgató uraknak tájékozásul.

— **Szatmáron** a közönség egyik kiváló kedvenceként P. Rott Marinak január 27-én volt a jutalomjátéka. Az „Egy színészno élete“ adatott zsufolt ház előtt. A jutalmazottat — mint nekünk írják — kiléptekor szalagos virágbokréttákkal, koszorúkkal és hosszan tartó tapsokkal fogadta a díszes közönség, mely ez estén a drámai művészet felkentjének áldozott, ehhez és magához méltóan. A jutalmazott mélyen meg volt hatva e kitüntetés által, mely még fokozódott midőn az első felvonás után a város főkapitánya s aszínügyi-bizottság elnöke t. Kiss Gedeon ur a színpadon megjelenven, lelkes szavakkal ödvözlö a művésznöt ez estén, melyet a közönség szeretete, ünneppé varázsoltsá átnyujtván tisztelői nevében egy 75 frttal terhelt couvertet, mondván: fogadja e szerény, de jó szívek szülte emléket elismerésül és művészi teviszonzásául, mindazon szellemi élvezet, melyeket játéka által a közönségnek nyujtott, egyszersmind kérve a művésznöt, hogy tartsa meg a szatmáriakat emlékezetébe úgy, mint őt, rokonszenves alakját és kedves játékát a szatmáriak megtartják.

— **A szegedi szinügyi választmány** meggátolta, Halmayné jutalomjátéka alkalmából, a tüntetésnek másnapon is tervezett ismétlését, nemcsak azért, hogy vége legyen a hecezenek, de mivel ugyanily joggal mások is követelhetnének a második jutalomjátékot, azaz hogy minden jutalmazandónak két napig tartson jutalomjátéka.

— **Az eperjesi** állandó színház megnyitására tudvalevőleg pályázatot irtak ki egy ünnepléses prólogra. E pályázat sorsa, a napokban dőlt el, s a kitűzött százötven aranyforintot, — mint értesülünk, — **Várady Antal** nyerte meg.

— **Baján Csóka** Sándor igazgató első felléptével, Rosen vígjátéka: „Egy rossz ember“ adatott. A nagyszámu, díszes közönség, mely ez este a nézőteret betöltö, annak bizonyosságul szolgál, hogy Csókát mennyire kedvelik Baján és hogy a közönség szivesen venné, ha Csóka nem csupán igazgatói, de színészi minőségében is működne. A nevezett vígjáték ezimszerében történt debütje a kívánságot teljesen jogosultnak tünteti föl. A többi szereplők is méltán járultak az est sikeréhez. — **Vasárnap** „A pletykapad.“ hétfőn „Tündérlak Magyarhonban“ adatott. Mindkét estén Frankl, a kis esodagyermek is produkálta magát.

— **Jámor ünneplés Szabadkán.** A szabadkai főgymnasium tanári kara és tanuló ifjusága már évek óta megszokta ünnepelni Jámor Pálnak (Hiadornak), mint az ottani gymnasium igaz-

gatójának, a jeles költőnek és színműírónak névnapját. Január 25-én is az önképző kör Jámor Pál tiszteletére díszgyűlést tartott, hol sikerült felolvasás, szavallat és ének is volt. Végül Kossa Gyula IV. oszt. tanuló az ifjuság nevében babérkoszorút és egy értékes emléktárgyat nyujtott át emlékül az ünnepeltnek, ki meghatottan mondott köszönetet. Szép és melegen előadott beszédében hatáson fejtegette az önképzőkörök fontosságát, irodalmi hatását és lelkes szavakkal ösztönöz az ifjakat erényre és hazaszeretetre! Fogadjá részünkről is a jeles költő s lapunk kitűnő munkatársa ödvözlötünket és kívánjuk tiszta szívből, hogy a hazai irodalom javára még hosszú éveken át, egészségben működhessék!

— **Marosvásárhelyt** múlt héten következő darabok adták elő: Szegény ifju története, Fromont és Risler, ott másodszer szép közönség előtt. A főbb szerepeket játszták: Risleret Kazaliczky, Fromont Morvay, Ferenczet Dezsó A., Plaunost Veress, Szidoniát Ben'lo Jolán, Clairt Pünkösti Anna, Desirét Némethy L., — kik a közönség részéről osztatlan tetszést vívtak ki. Szombaton Tricoche és Cacolet; a három főszerepet Dezsó A. Auror Kazaliczky és Veress Sándor igen sikerülten alakították. Vasárnap Szökött katona adatott. Kedden „Clarisse“ került szíre a ezimszerében Benkó Jolánnal. E hétre kitűztettek: Eljegyzés lámpafény-nél, Egy házaspár a népből, Londoni koldusok Morvay Antal javára; ez estén özv. Zádor Gézané, ki jelenleg ottani rokonnal időzik, sziveségből közreműködend.

— **Qui pro quo a színpadon.** Aradon a múlt hó végén „A szerelem bolondjait“ adták, melyben tudvalevőleg egy néma gyerek szerepel, ki csak az utolsó felvonásban szólal meg. De itt nem úgy volt. Midőn t. i. a gyermeke némasága fölött kétségbeesett anyja, az első felvonásban kezelt tördelve néma gyermeke előtt térdel és kéri: „Mond gyermekem: anyám szeretlek! mond: anyám szeretlek!“ a gyermek szépen szót fogadva utána mondta, „Anyám szeretlek.“ Képzeltetni a kétségbeesett anyja meglepetését, ki a váratlan felelet miatt ajkába harapott, hogy nevetését visszafojtsa.

— **Szerződötések.** Kiss Mihály, a kassai színház operette-baritonistája és népszínmű-énekes e évi virágvasárnapot egy évre az aradi színházhoz szerződötett. — **Lénárdné-Kétszery** Emilia, fiatal hősnő, szíutén a napokban irta alá szerződötést Aradra. — **Latabár Kálmán** jövőre is Krecsányi Ignácához szerződöt.

— **Szabadkán.** hosszas halogatás után végre előadták „Bocaccio“-t, nagy tetszés között. A ezimszeret Erdélyi Marietta énekelte és pedig teljes sikerrel; több énekszámát megismételtették. Dalnokyné (Fiametta) szerepében remekelt, az első felvonásban a romancot esengő hangjával gyönyörű szépen énekelte, a közönség viharos tapsai mellett. Aranyossiné (Beatrice) szépen és jól ént. t. Balassáné (Petronella) ügyesen és ter-

nek; a többi közt volt ott egy vasrud (körülbelül egy öl hosszú) egyik végén darud, másik végén buzogánnyal — középen foggantyúval; ezzel harcolhattak őseink, és mi, a korcs nemzedék, hárman alig birtuk felemelni. Bizony, bizony szükséges hogy szellemben nagyon de nagyon gyarapodjunk — miután testi erőnk naponta mindinkább fogy.

(Folytatjuk.)

Tableaux (élőképek.)

Színpadot ismertetek, mely minden házban felállítható, s melyben bármely társaság játszhatik, a nélkül, hogy a felszerelés költséges lenne, s közönségre ne számíthatna.

Tableaux-élőképeknek nevezük azon néma jeleneteket, melyekkel társas körben egymást mulattatni s az estét élvezetessé tenni bírjuk.

A társaság két felé oszlik, egyik a játszó — másik a nézők csoportját képezi; a helyiség egyik része a színpad, másik része néző terület szolgál s az előadás egy rendező kezébe tétetik le. Közmondásokból sok szép élőkép rendezhetni. Ezekből néhány mutatványt közlünk:

1. A zene emeli a lelket.

Egy játékos valamely hangszert játszik, a többiek körül veszik, mire a halgatók üléseikről lassan felemelkednek ábrándos arcokat öltve.

2. Szerelem hatalma.

Valamely szert pl. kést tart kezében a társaság egyik tagja; mellette a másik az elemekből vesz föl valamely tárgyat, pl. pohárban vizet; a

harmadik, kezében három almát tart. Eként fejezhetők ki a: „szer-elem hat-alma.“

3. Felfordult világ.

A játszó helyen, két asztal helyzetetik el egymással átellenben s az egyiknél nő ül és ír, még pedig peres iratok között; a másik asztal előtt férfi áll köténnyel, kezében edényt és főző kanalat tartva, mintha tésztát keverne, ide s tova mozog. A nő tollát fölére teszi és hátra néz, a férfi pedig nevet, mire mindketten hangos kacagásba törnek ki.

4. A ki mer az nyer.

A játszó az asztal körül kártyáznak. Egyik közülük, a kártya osztóval szemben, öröm arczal üti föl kártyáját néma jelekkel jelentve ki, hogy a nyertes ő. Az osztó erre új osztást tesz s a kártya játék foly, de a nyertes ismét az előbbi lesz. A harmadik negyedik játéknál ugyanez a nyertes; látva ezt társai, hogy a szerenese istennője mindig csak egy felé mosolyog, bosszusan kelnek föl az asztaltól, magukra hagyva a szenvedélyes kártyajátékosokat, az osztót és a nyerőt, a ki a távozókat nevetve, magához veszi a nyeresemény összeget. A néző csoport, ha rögtön ki nem találja, hogy mily közmondást fejez ki az ábrázolt kép: visszavonul, s a játszókat egy más élőképet rendeznek.

5. Egy bolond többet csinál.

Hóbortosan öltözött alak lép a játszó térre s különféle bohóállást csinál; körötte ülő társai — kik hóbortjait elébb nevetik — utóbb utánozzák. — E tableaux akként is ki lehet fejezni, ha a hóbortos alak krétával a padlóra vagy valamely szemebetűnő helyre egy „100“-ast ír, minek jelentése „egy bolond százat csinál.“

6. A végletek találkoznak.

Két tagja a társaságnak egymással szemközt foglal helyet, s ujjajkat és lábajkat mereven kinyujtják, úgy hogy azok végleteikben érintkezzenek. Az ügyes alakítás a fönnbibi élőképet könnyen kitalálhatóvá teszi.

7. Hasonló hasonlólal jár.

(Similis simili gaudet.)

A társaság feloszlik három csoportra. Az első csoport asztal körül kártyázik, a második csoport újságot olvas, a harmadik csoport pedig (pl. hölgyek) kézi munkával foglalkozik. — Ezen élőképet akként is adhatjuk, ha páronként lépnek elő a játszókat: elöl megy kettő sántítva, utána egy pár könyvet olvasva, ismét kettő tánczot lejtvé s. t. b.

9. A milyen az „adon isten“ olyan a „fogadj isten.“

Egyik tekintélyesebb tagja a társaságnak pl. mint földesur nagy pipával s házi sápkával helyet foglal középen. A játszókat egyenként elsitálnak mellette, és pedig az első alázatos köszöntéssel, a második csak fejbólintással, a harmadik pedig csak kezével int köszöntést stb. de a melyeket a földesur mindig hasonlóképen viszonzoz.

8. Munka után édes a nyugalom.

E közmondást két képpen szokták adni. Az első élőképpen műhelyt ábrázoltunk. A játszókat egyike gyalul, a másik foltoz a harmadik szab stb. s így asztalost, eszmadniát, szabót s több másféle iparost ábrázolnak. A második élőképpen a játszókat nyugalomra térnek, s csakhamar alvásba merülnek. (Persze csak szinlelvé, behunyt szemmel.) Ennyit mutatványul, „Élőképek“ czimű művecském-ből.

E. Sz. J.

mészethűen adta a vén dáma szerepét. Trawersz (Pietró). Bokody (Lambertuccio), Aranyosy (Lotteringhi) és Hegedűs (Scalsa) szerepeiket ügyesen töltötték be. — Balassa Károly jutalmául „Angyal Bandi” került színre. Jutalmazottat a közönség többször kitapsolta. A kivított szellemi siker részében Balasné is osztozik, ki népdalaival, melyet a közönség zajosn megújraolt, meggyőzte a jelenlévőket arról, hogy gyakorlat által, mint népszínműnekesnő, még szép nevet vívhat ki magának. A jutalmójáték, anyagi tekintetben, nem mondható sikerültnek, pedig Balasa, ki a társulat egyik legszorgalmasabb tagja, nagyobb pártfogást is megérdemelt volna.

— **Zajonghy Elemér**, kinek Szabdkáról bizonyos ok miatt el kellett távoznia, mint halljuk, a bécsi Carl-színházhoz lett szerződötve és legközelebb Brunner név alatt fogja magát a bécsi közönségnek bemutatni.

— **Miskolczon** Tamásy József, a budapesti népszínház tagja, a múlt héten háromszor lépett fel. Első vendégjátékán 44 frt 90 kr. deficit volt. Ehhez sem kell kommentár.

— **Kecskeméten** a színtársulat népszínműnekesese Berényi Gyula javára Szigligeti „Kénes Bertók” című népszínműve adatott, szép számú közönség előtt, mely a jutalmazandót, érdemei elismerésül többszörösen tapsokkal tüntette ki. Berényi ez estén kitűnően volt disponálva s igen szépen énekelte. Sikerült dalaihoz, játéka is teljesen méltó volt. Mari szerepét a bonyin é igen szépen alakította, s az általa előadott énekrészek a megszokott művészi színvonalon állottak. Az előadás a jobbák közé tartozott, habár a darab nem tartozik Szigligeti legsikerültebb művei közé.

— **Eperjesről** írják nekünk. A „nemzeti színház” építése teljesen be van fejezve s csakis arra várnak, hogy a színmű pályázat eldőljön, a mely meglehetősen eredményeket helyez kilátásba. A színház, a népszínház mintájára készült s 700 nézőt képes magába fogadni. A színház megnyitása, február 10-ikére volt tervezve, de alkalmasint elhalasztatik március vagy ápril elejére, a mikor Krecsányi Ignác társulata Kassán bevégzi a színi-éviadot.

— **Aradon** február elsőjén adták először „Nisida” új operettet, melynek zenéjét Gené Richard írta. A czímzerepet Rónaszékyné énekelte szép sikerrel tapok között. Donna Mercedest Bettelheim Janka, Donna Michaelát Láng Etel személyesítette, mindkettőnek bőven kijutott a tetszésnyilvánításokból. A férfiak közül első sorban Valentint (kapitány) emeli ki levelezőnk, továbbá Breznayt Rónaszékít (Leonido) Mezey Pétert (Rodrigo) és Kómvést (színházi úgynök), kik mindanyian díeséretes buzgalmat fejtettek ki. Nyilas Ilona, kedves és ügyes kávéleány volt. Az új jelmezek szépek csinosak; a díszletek pedig fényesek. A darab mely bizonyára még többször megtölti a házat, nagy tetszést aratott. Az előadás gondos, összességé volt.

— **Nyitrán** az új színház ügye már annyira előhaladt, hogy tavaszszal hozzákezdének az építéshez. Kíváncsiak vagyunk reá, vajjon az új színház is úgy fog kongani az ürességtől, mint a jelenlegi színter? ha igen, akkor fölösleges az új színház. Különben jó lesz a — németeknek.

— **Tiszteletbeli színész.** Telegy Sándor ezredes a napokban ünnepelte születésének 60-ik évfordulóját. A kolozsvári színészek a színiügye meglehetős részben az alkalomból tiszteletbeli színészeknek választották meg s az erről szóló díszokmányt egy nagyszámú színész-küldöttség adta át a derék grófnak.

— **Molnár György** február közepén körutra indul vendégszerepelni. Először is Szegeden lép föl. Hogy a Shakespeare-i darabok minél felfoghatóbb és érthetőbbek legyenek a nagy közönség előtt, szándéka az, hogy ily előadások alkalmával szerepe előtt felolvassa rövid füzetes tanulmányát és dióhéjba szorított ismertetését a műről. Hisz-zük, hogy Molnár György ur vidéki körútjában tett házak előtt fog vendégszerepelni; s az igazgatók sem fognak vesztetni, ha műsorozatukba Shakespeart is felveszik Molnárral, ki csak f. hó 15-ikén utazik el Szabdkáról.

— **Kassán** az elmúlt héten következő darabok kerültek színre: A zsidó, Mukányi (a felsőmagyarországi múzeum javára), Doktor Klausz (harmadszor), Betyár kendője, A darvinisták, Donna Juanita, Methuzalem. — Betyár Kendőjében Kiss Mihály játszta Bandit; alakítása figyelemre méltó volt, sok igyekezetet és szorgalmat tanúsított e szerepben. A II. felv. végén meg volt benne a kellő zilajás, felvonás után ki is hívták Demjén Marival (Zsófi) együtt. A változásban, midőn elkövetett tetteit a lelkiismeret furdalja, tudott szerepében drámai erőt önteni. Nem is maradt el a szép számú közönség elismerése, melyet Kiss meg-

is érdemelt. Utána Ditróinét (Örzsé) illeti a legnagyobb díeséret. Váczy Vilma, Boris asszonyt szépen játszta, Németh József, Ferenczet természetesen humorral, bensőséggel adta. — „A darvinisták”-ban a főbb szereplők egymást igyekeztek felülmúlni. A kisebb szereplők közül megemlítsük méltók Kissné és Bácskay Julesa, kik most is tisztességesen megállták helyeiket, mint mindig. — Krecsányi a napokban Debreczenbe utazott, a színház bérbevétele iránti intézkedések megtétele végett.

— **Kis-Czellből** írják: Balogh Alajos színtársulata múlt hó 22-én táncszertélylvel egybekötött színelőadást rendezett, mely teljesen sikerültnek mondható. A telt ház előtt előadott „Örült és prókator” című vígjáték nagy tetszést, fogadtatott. A szereplők közül kiütünk: Balogh Árpád (Péterdi Béla, színész) szerepének nehézségeit szerfölött ügyesen oldotta meg, rövid 20 perc alatt három-négy különböző alakban jelent meg a színpadon; továbbá Kővári (Körmös ügyvéd) Kövne és Kövi. Előadás után a közönség és a társulat tagjai kedélyesen mulattak késő éjjelűtanig. Vasárnap „Toborzás,” kedden „Bocaccio,” szerdán „Borzáné Maresája” és esütörtökön „A váltó” adattak. Ugy halljuk, hogy a bérlet leteltével Sümegre megy a társulat. (P. L.)

— **Erzsébetváros** jelenleg Várady Ferenc színtársulata működik meglehetősen szerencsével. Gyergyó-Szt.-Miklósról mentek oda, hol majd nem négy hónapig időztek, a mi mindenesetre méltó a feljegyzésre és nagy díeséretére válik az ottani közönségnek, hogy ily huzamos ideig tőlük telhetőleg támogatták e magyar színtársulatot. Még eddig Erzsébetvárosra nincs panasz, a pártolás kielégítő. Közélebb Dalos Pista került színre. A 2-ik felvonásban Szép József Borgia Lukretia cz. operából a nagy magán áriát énekelte. A társulat kiválóbb tagjai: Várady Ferenc, Várdyné, Szép József, Gaál Sándor, Hegyi István, Hegyiné, Borsos, Dobai Erzsé, Faludi és Bihari Béla; ez utóbbi egy idő óta nagyon sokat haladt. Eddig színrekerültek: Legény bolondja, Járvány, Nótás Kata, A pletykapad és Szerencse gyermeke.

— **Csarnok** rovatunk s több más közleményünk, térszűke miatt jövő száma maradt.

Vegyes rövid hírek.

— **Körmenen**, Kárpáthy György színgazgatónak meglehetősen megy dolga; a társulatot megkedvelték s az előadások szép látogatottság mellett folynak le. „Proletárok” telt házat hozott. Dobó Katica, Pók szintén megtöltötték a termet. Közélebb az ottani műkedvelők „Saint tropezi urnót” adták elő. — **Lengyel József**, ki nemrég színgazgatói engedélyt nyert, Nagy-Lángra tette át állomását, hol 42 bérletet sikerült volt összeszednie. — **Krecsányi Ignác**, a napokban Debreczenben járt, a színház bérbevétele végett. Az ottani színházért Mándoky ismét pályázott, s aligha nem ő nyeri el. — **A szabdkai színházra** az ideán, mint halljuk nem fognak kiírni pályázatot, hanem azon igazgatónak adják ki, a kiben legtöbb garanzációt látnak a jövőre nézve. — **A kecskeméti színházzal** nem tudjuk mi történik, ott a legmélyebb hallgatás uralkodik. Talán ismét Lásznak adják ki, de kérdés, megmarad-e ott Lászy, mert eddig csak 1700 frt. a deficitje. — **Bényei István** színgazgatót és nejét családi gyász érte. Ugyanis, nemrég született kis leánykájuk pár napi szenvedés után jobblétre szenderült. — **Latabár Kálmán**, a kassai közönség kedvencének egyik anyátlan gyermeke, a napokban szintén meghalt. A kis árvát, a korán elhunyt édes anyja mellé temették. — **Nagy-Kőrösre** azért nem mehet színtársulat telen, mert a vendéglő nagy termébe, — hol az előadásokat szokták tartani, — folyton bálakat rendeznek. — **A székesfehérvári színházról** szomorú dolgokat hallunk. Mint levelezőnk írja, az ősi koronázó város közönsége teljesen belefáradt a színházlátogatásba s egészen közönyös lett a színház további sorsa iránt. Biz ez elég szegény! — **Temesváry Lajos Nagy-Beckerekről**, Török-Becsére tette át állomását, hol mult szombaton kezdte meg előadásait. Az első előadásón jelen volt közönség szép számából ítélve, anyagi siker tekintetében, nagyobb pártfogásnak örvendhetnek mint Beckereken. Így írja ezt levelezőnk. — **Műbirálata**. Egy művészbár Cs. színtársulatának tagjairól így nyilatkozott: „No ezek csakugyan jó színészek lehetnek, mert mindegyiknek van teli kabátja.” — **S.-A.-Ujhelyben** Hubay színtársulatának főlegésére mult esütörtökön rendezett műkedvelői előadás (Szuzsi ur keservei) szépen sikerült. A színházat intelligens közönség töltötte meg s a színészek tiszta jövedelme 115 frtra rug. — **Rimaszombatban**, az ott időző egyetlen polgárok, műkedvelői előadást rendeztek, a gümör-

megei közkórház javára; a tiszta jövedelem 120 frt v'c't. — **Prielle Kornélia** színművésznő a m.-szigeti műkedvelői társaság, tiszteletbeli tagjává választotta s az erről szóló díszokmányt már át is adták neki. — **Szabó Antal** színtársulata Tordán feloszlott.

Külföldi hírek.

— **Patti Adelina**, legnagyobb tiszteletdíját a napokban kapta Nizzában, hol egy estére, 15.000 frankot fizettek ki neki aranyban.

— **Fabriczius ur leánya**, Wildbrandt nagy hatású színműve, melyet nálunk Ditró Mór fordított magyarra, Oroszországban furesa sorban részesült. A pétervári censura nem engedi színre hozatni, mert „a darab tulságosan érzélgős s pöffeszkedő erényessége miatt Pétervárra nem való.”

— **Külföldi színészet.** Bécsi színházak. A várszínházban Bauernfeldnek „Könnyelműség szerelemből” című vígjátéka kedvező fogadtatásra talált. A városi színház műsorán Ferrari Pál „Egy öngyilkosság” című drámája van. Az „An der Wien” színház udjósága Millöcker bohózata „Apajune, a vízi ember” — Patti Adelina a nyárra New-Yorkra szerződött, — Vagner jelen lesz Londonban a Niebelungok előadásán. — **Luca Paulina** mult hó végén Olmützben vendégszerepelt. Mint Margareta Gounod „Faust”-jában több, mint 100 esokorral lón kitüntetve.

Szerkesztői üzenetek.

— „Észrevételek B. ezikkére.” Megkaptuk, köszönjük; jövő számban közöljük.

— **Nemok Bpest.** Háromnegyed hasábnál hosszabbra terjedő tudósítást, a legjobb akarat mellett sem közölhetünk, lapunk szük kerete nem engedi meg. Sajnáljuk a Sohonai ismertetésre fordított időt és fáradságot, de ily terjedelmes alakban nem közölhetjük. Szives üdvözlét!

— **Aradra** (A.) Nincs igazs. Egyébirant nem törődünk vele.

Állandó rovat.

Kormányengedéllyel bíró színgazgatók, jelenlegi állomásai:

Aradi Gerő Szeged. — Balog Alajos Kis-Czell. — Bártfai Antal K. Kun-Félegyháza. — Bényei István Szatmár. — Győri színiügy-egylet. — Bogdy Alajos Orosháza. — Csóka Sándor Baja. — Erdélyi Marietta Szabadka. — Gerőly Andor Székesfehérvár. — Grimm János Tolcsva. — Gáspár Jenő Kőszeg. — Hubay Gusztáv S.-A.-Ujhely. — Homokay László Ó-Becse. — Jakab Lajos Vác. — Jakabffy Gábor Csáktornya. — Kárpáthy György Körmen. — Károlyi Lajos Pécs. — Kőszeghy Endre Aszód. — Krecsányi Ignác Kassa. — Lászy Vilmos Kecskemét. — Lengyel József Nagy-Láng. — Mannsberger Jakab Arad. — Mándoki Béla Debreczen. — Miklóssy Gyula Miskolc. — Sáhgy Zsigmond Bánfy-Hunyad. — Sebők Lajos (művezető) Gálszécs. — Szegedi Mihály Lugos. — Sztupa Andor Maros-Vásárhely. — Temesvári Lajos Török-Bece. — Várady Ferenc Erzsébetváros. — Völgyi György Nyitra.

Megbízások tára.

Ajánlkozások.

Operette- és népszínműnekesnők, énekesek, első- és másodrendűek, Karmesterek. Szerelmes színészek. Sugók. Fiatal hősnők és anyák. Drámái és társalgási szendők. Operette buffók. Komikusok. Operette tenoristák. Festők. Drámai és kedélyes apák. Jellemszínészek. Betanult kardalok, kardaloknok. S-gédszínészek és segédszínésznők. — Kérjük a színgazgató urakat velünk tudatni, hogy minő szakmájukra van szükségük.

Felhívás.

Alóltir fixumos színgazgató, jelenleg Csáktornyan 24 taggal működő, — még két segéd színész, három segédszínésznő és egy jó népszínműnekesre van szükségem; felhívom tehát mindazokat kik igazgatójuknál kötelezve ninesenek vagy attól felmentéssel bírnak, levelekkel, — a nők arezképük csatolása mellett mielőbb keressenek fel. A hely azonnal elfoglalható. A szerződötés azonban f. évi október elsőjén történik.

Kelt Csáktornya, (Zalaegerszeg) 1881. január 13.

Jakabffy Gábor s. k.
színgazgató.

A kiadóhivatal üzenete.

Mindazon t. előfizetőinket, kik lapunk árával még a mult évről tartoznak s kiket már több ízben felszólítottunk zárt levélben tartozásuk kiegyenlítésére, ez uton is kérjük: szíveskedjenek a hátralékot beküldeni, ellenesben, bármennyire sajnáljuk is, de kénytelenek leszünk lapunk jövő számban e rovatban szoritani kötelezettségeik teljesítésére.